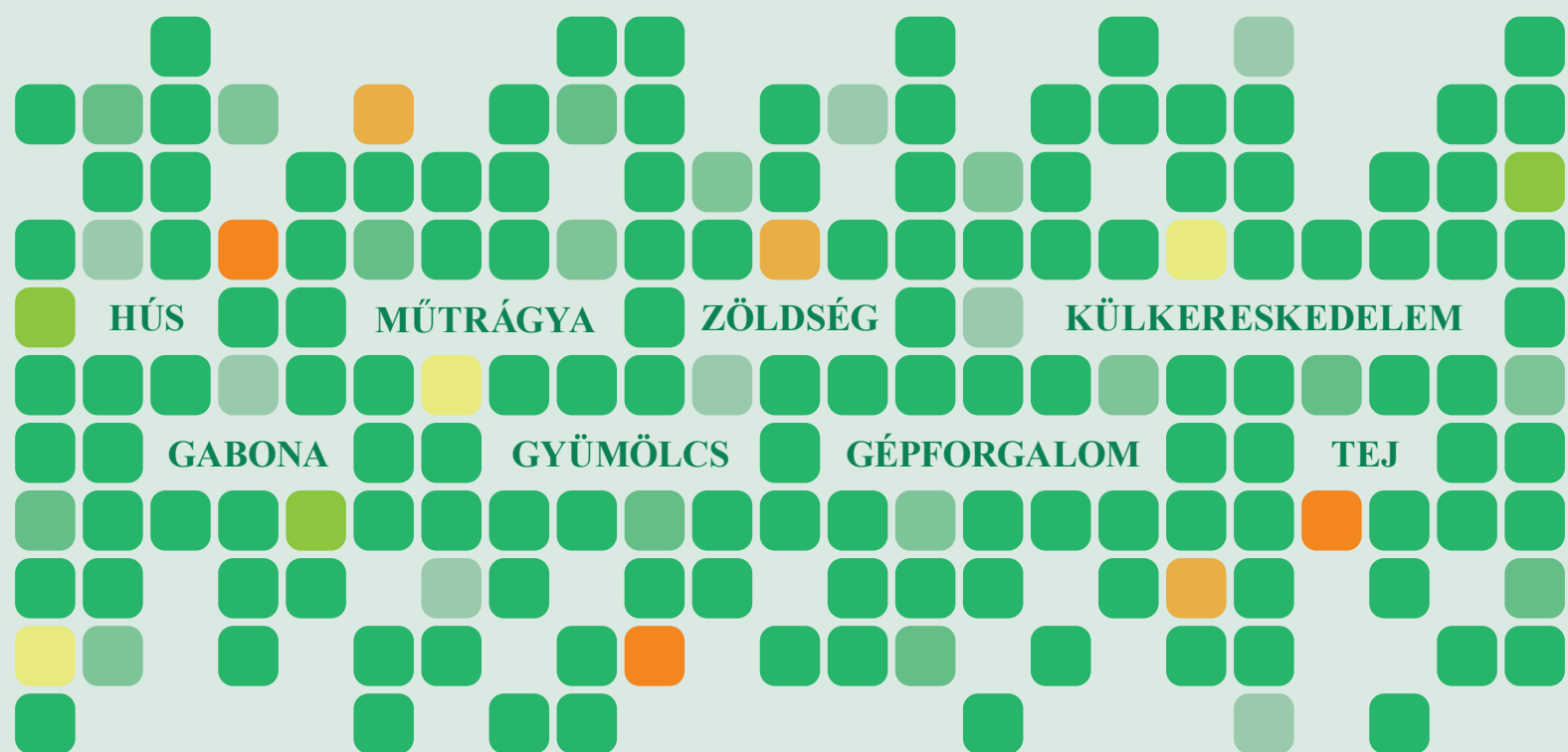

2015. DECEMBER

AGRÁRPIACI INFORMÁCIÓK

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet havonta megjelenő kiadványa

Agrárpiaci Információk 2015. december

Szerkesztette
Stummer Ildikó
Vágó Szabolcs

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3–5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944.
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
e-mail: aki@aki.gov.hu

Internetes elérhetőségek

Agrárgazdasági Kutató Intézet
<https://www.aki.gov.hu>

Piaci Árinformációs Rendszer (PÁIR)
<https://pair.aki.gov.hu>

Agrárstatisztikai Információs Rendszer (ASIR)
<https://asir.aki.gov.hu>

Tartalomjegyzék

Gabona és olajnövény	3
Hús	5
Tej.....	6
Zöldség és Gyümölcs.....	7
Külkereskedelem.....	9
Inputok	11
Gépértékesítés.....	12
Műtrágya.....	13
Betakarítási helyzetkép.....	15

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszecsenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Az északi féltekén a frissen elvetett **búza**állományok állapota körüli bizonytalanságok hatására a termény legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 178 dollár (USD)/tonnáig emelkedett a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) december első dekádjában. A párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) 175 euró/tonna fölött jegyezték a búzát a 2016. februári szállítási határidőre vonatkozóan 2015. december 11-én. Magyarországon a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában a malmi búza márciusi jegyzése 51,3 ezer forint/tonna, a takarmánybúzáé 48,1 ezer forint/tonna körül stagnált ugyanakkor. Az AKI PÁIR adatai szerint az étkezési búza áfa és szállítási költség nélküli termelői ára 4 százalékkal nőtt novemberben az októberihez képest. A 49 ezer forint körüli átlagos termelői ár 3 százalékkal múlta felül az egy évvel korábbit. Ugyanakkor a takarmánybúza termelői ára 13 százalékkal emelkedett egy év alatt. Az Európai Unió északi és keleti tagországaiban az enyhe őszi időjárás késleltette az ősibúza-állományok felkészülését a téli dormanciára. Magyarországon, a Földművelésügyi Minisztérium (FM) tájékoztatása szerint a 970 ezer hektár termőterület 46 százalékán (2014: 53 százalék) volt jó kondícióban a növényzet.

A biztató globális terméskilátások ellenére a **kukorica** legközelebbi határidőre szóló jegyzése 145–150 dollár/tonna sávba kúszott a chicagói árutőzsdén december első felében, a novemberi 140–145 dollár/tonna körüli szintről. A piaci bizonytalanságot egyrészt az okozza, hogy a világpiaci forgalomba kerülő kukorica 40 százalékát adó Argentínában és Brazíliában most vetik a 2016 tavaszán betakarításra kerülő kukoricát, így a két dél-amerikai ország termelésére és exportkapacitására vonatkozó prognózisok még igen képlékenyek. Másrészt az európai térségben meghatározó Ukrajna idei termése 23 százalékkal, 22 millió tonnára csökkent, így a tavalyinál 30 százalékkal kevesebb, azaz 13,6 millió terményt értékesíthet a világpiacon. Ebből 7,8 millió tonna érkezik az Európai Unióba, ugyanakkor a kö-

zösség a kisebb idei termése (57–58 millió tonna) miatt más régiókból is kénytelen növelni behozatalát. A prognózisok összesen 13–16 millió tonna uniós importtal számolnak. A párizsi árutőzsdén 165 euró/tonna körül jegyezték a kukoricát a legközelebbi lejáratra vonatkozóan december első dekádjában. A BÉT-en a 2016. márciusi elszámolóár 47,5 ezer forint/tonna volt december elején. Az AKI PÁIR adatai szerint a takarmánykukorica termelői ára az egy évvel korábbinál 24 százalékkal volt magasabb 2015 novemberében.

A **repcemag** legközelebbi lejáratra szóló jegyzése viszonylag szűk sávban, 370–385 euró/tonna között ingadozott a párizsi árutőzsdén az elmúlt hetekben. A BÉT-en 117 ezer forint/tonna szinten stagnált a 2016. márciusi jegyzés. A fizikai piacon az egy évvel korábbinál 17 százalékkal drágábban értékesítették a termelők a repcemagot novemberben az AKI PÁIR adatai szerint: a termény átlagos termelői ára 116 ezer forint/tonna volt. A tavalyinál jobb állapotban vannak az őszi káposztarepcevetések Magyarországon. Az FM 2015. december 7-i tájékoztatása szerint a 230 ezer hektár terület 67 százalékán volt jó kondícióban a kikelt állomány, és csupán 10 százalék bizonyult gyengének, szemben az egy évvel korábbi 17 százalékkal.

A 2016. márciusi szállítású **napraforgómagot** 126–126,5 ezer forint/tonna között jegyezték a BÉT-en december első dekádjában. A két és fél éve nem tapasztalt árszint stabilizálódását segítette a napraforgóolaj fekete-tengeri exportárának magas szintje. A termék ukrainai kikötői ára 800–820 dollár/tonna (FOB), az oroszországi 800 dollár/tonna (FOB) körül mozgott ugyanakkor. A fizikai piacon az ipari napraforgómag termelői ára 22 százalékkal múlta felül az előző év azonos időszakának átlagárát 2015 novemberében az AKI PÁIR adatai szerint: áfa és szállítási költség nélkül 114 ezer forint/tonna körüli termelői áron cserélt gazdát.

A részletekért kattintson **IDE**.

A gabonafélék és az olajnövények termelői ára Magyarországon

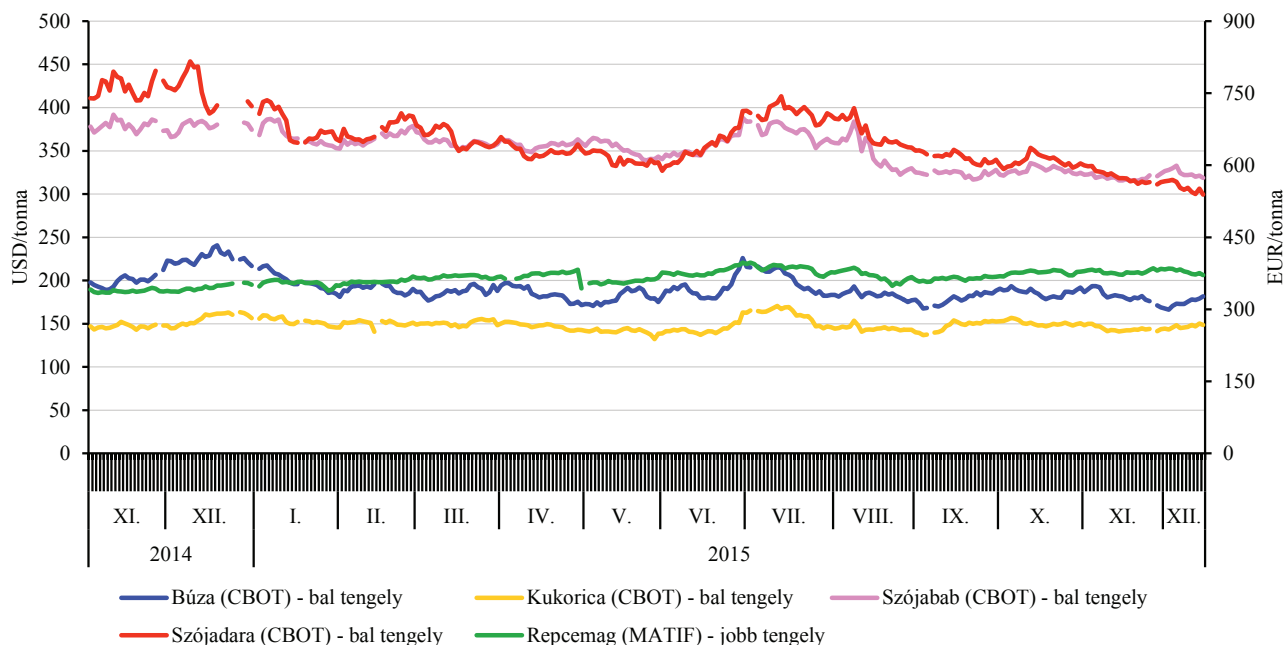
HUF/tonna

Megnevezés	2014. november	2015. október	2015. november	2015. november/ 2014. november (százalék)	2015. november/ 2015. október (százalék)
Étkezési búza	47 843	47 274	49 078	102,6	103,8
Takarmánybúza	41 046	43 215	46 437	113,1	107,5
Takarmánykukorica	36 316	43 794	45 134	124,3	103,1
Napraforgómag	94 238	108 686	114 171	121,2	105,1
Repcemag	99 030	112 966	116 150	117,3	102,8

Forrás: AKI PÁIR

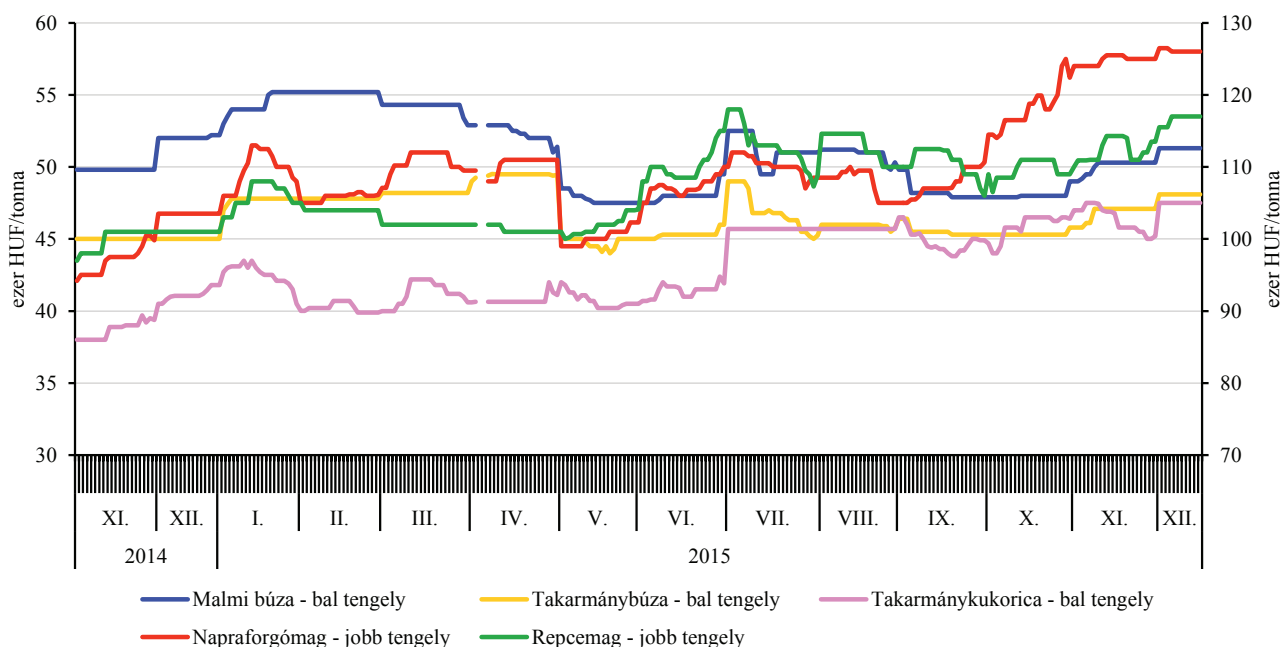
GABONA ÉS OLAJNÖVÉNY

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a chicagói és a párizsi árutőzsdén (2014–2015)

Forrás: CME Group, MATIF

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a Budapesti Értéktőzsdén (2014–2015)

Forrás: BÉT

Az Európai Unióban az „E” kereskedelmi osztályba tartozó sertés vágóhídi belépési ára 1,32 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2015 novemberében, ami 6 százalékos csökkenést jelentett az egy évvel korábbi átlagárhoz viszonyítva.

A lipcsei árutőzsdén a sertés decemberi, januári és februári határidőre szóló jegyzései stagnáltak 2015 50. hetének végén az egy héttel korábbihoz képest.

A németországi szerződéses ár és a *Tönnies* felvásárlási ára 1,25 euró/kilogramm hasított súly volt 2015 50. hetében, a *West Fleisch* pedig 1,23 euró/kilogramm hasított súly áron vásárolta a sertéseket. Az uniós sertés-piac szempontjából meghatározó vállalatok és vágóhidak átlagosan 5 százalékkal mérsékeltek árait 2015 50. hetében az előző év azonos hetének átlagárhoz képest.

Az Európai Bizottság adatai szerint az unió 6 százalékkal több sertéshúst (2,2 millió tonna) értékesített a nemzetközi piacon 2015 első kilenc hónapjában, mint egy évvel korábban. A közösség sertéshúsimportja (25,8 ezer tonna) 1 százalékkal csökkent a vizsgált időszakban, a behozatal 59 százaléka Svájcól származott.

A *KSH* adatai szerint Magyarország élősértés-kivitele 37 százalékkal esett, míg élősértés-behozatala 24 százalékkal emelkedett 2015 első kilenc hónapjában az előző év azonos időszakához képest. A nemzetközi piacon értékesített sertéshús mennyisége 2 százalékkal nőtt, míg a sertéshúsimport 7 százalékkal csökkent a megfigyelt időszakban.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint a vágósertés termelői ára 406 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2015 novemberében, 7 százalékkal mérséklődött egy év alatt.

A részletekért kattintson **IDE**.

Az Európai Bizottság adatai szerint az egész csirke uniós átlagára 181,30 euró/100 kilogramm volt 2015 novemberében, ez 1,4 százalékos csökkenést jelentett az előző év azonos időszakához képest. Az EU baromfi-húsexportja (1 millió tonna) 2,1 százalékkal csökkent 2015 első kilenc hónapjában az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

A *KSH* adatai szerint Magyarország baromfi-húsimportja 34 százalékkal, baromfi-húsexportja 3 százalékkal csökkent 2015 első kilenc hónapjában az előző év azonos időszakához képest.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint Magyarországon a vágócsirke termelői ára 260 forint/kilogramm volt 2015 novemberében, 4 százalékkal múlta alul az előző év azonos hónapjának átlagárát.

A részletekért kattintson **IDE**.

Az Európai Bizottság adatai szerint a közösségben az étkezési tojás átlagára 126,92 euró/100 kilogramm volt 2015 novemberében, azaz 5 százalékkal csökkent egy év alatt.

Magyarországon az étkezési tojás (M+L) csomagolóhelyi értékesítési ára 22,62 forint/darab volt 2015 novemberében, 1,5 százalékkal mérséklődött a 2014. novemberi átlagárhoz viszonyítva.

Az EU-ban a fiatal bika „R3” kereskedelmi osztály vágóhídi belépési ára 3,8 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2015 novemberében, 4,7 százalékkal emelkedett az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A tehén „O3” ára 5,7 százalékkal, az üsző „R3” ára 1,3 százalékkal nőtt a megfigyelt időszakban.

Az Európai Bizottság adatai szerint a közösség 7,3 százalékkal több élő szarvasmarhát és marhahúst értékesített a nemzetközi piacon 2015 első kilenc hónapjában, mint egy évvel korábban. Az EU élőmarha- és marhahúsimportja 2,7 százalékkal csökkent a megfigyelt periódusban.

A *KSH* adatai szerint Magyarország élőmarha-exportja 28 százalékkal, élőmarha-importja 13 százalékkal nőtt a 2015. január–szeptember közötti időszakban a 2014. január–szeptemberihez képest.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint a fiatal bika termelői ára 3,5 százalékkal emelkedett 2015 novemberében az előző év azonos hónapjának átlagárhoz viszonyítva. A vágótehén ára 8,5 százalékkal, a vágóüszőé 4,5 százalékkal nőtt ugyanebben az összehasonlításban.

A vágóállatok termelői ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2014. november	2015. október	2015. november	2015. november/	2015. november/
					2014. november	2015. október
					(százalék)	(százalék)
Vágósertés	HUF/kg hasított súly	438	447	406	92,7	90,9
Vágómarha	HUF/kg hasított súly	575	613	609	105,9	99,3
Vágócsirke	HUF/kg élősúly	270	262	260	96,1	99,3
Vágópulyka	HUF/kg élősúly	394	393	394	99,9	100,1
Vágóbárány	HUF/kg élősúly	896	835	892	99,6	106,9

Forrás: AKI PÁIR

Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a **nyerstej** termelői átlagára 78,66 forint/kilogramm volt 2015 novemberében. A zsírtartalom 0,08 százalékpontos és a fehérjetartalom 0,02 százalékpontos javulása hozzájárult a nyerstej árának 1 százalékos növekedéséhez novemberben az októberihez képest. Ugyanakkor a nyerstej ára 20 százalékkal csökkent az előző év azonos hónapjához viszonyítva. A nyerstej felvásárlása a 2014. novemberit 4 százalékkal haladta meg, míg a 2015. októberitől 4 százalékkal maradt el.

Az olaszországi Veronában a nyerstej azonnali (spot) piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel a 46–51. hét között 6 százalékkal csökkent, az 51. héten 33,5 euró/100 kilogramm volt. Magyarországon a nyerstej kiviteli ára 86,68 forint/kilogramm volt 2015 novemberében, egy hónap alatt 1 százalékkal emelkedett, míg egy év alatt 15 százalékkal esett, és 10 százalékkal haladta meg a belpiaci árat. A nyerstej kiszállítása 2 százalékkal nőtt novemberben az előző év azonos hónapjához viszonyítva, ezen belül a termelők és a kereskedők 4 százalékkal kevesebb, míg a feldolgozók 10 százalékkal több nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 28 százalékkal haladta meg a feldolgozókét a vizsgált hónapban.

Az EU tejfelvásárlása várhatóan 11 százalékkal, illetve 16,4 millió tonnával 164,1 millió tonnára nő 2025-re. Az EU-15 tejfelvásárlása 13,5 millió tonnával (+14 százalék), az EU-13-é viszont csak 2,9 millió tonnával (+11 százalék) bővül. Az EU-13-ban a felvásárlás növekedéséhez az is hozzájárulhat, hogy a tejfelvásárlás termelésen belüli részaránya a 2014. évi 73 százalékról 2025-re 80 százalékra emelkedhet. A tejfelvásárlás legértelmezesebb növekedésére Írországból, Lengyelországból, Dániából, Észtországból és Lettországból lehet számítani. Az EU átlagának megfelelő növekedés várható Németországból, Franciaországból, az Egyesült Királyságból és Hollandiából. A termelői és feldol-

gozói beruházások megállíthatják a tejtermelés csökkenését, és ezt követően növekedést segíthetnek elő az Egyesült Királyságban, Csehországban, Szlovákiában és Magyarországon. A tejfelvásárlás várhatóan csökken Finnországban, Svédországban és Görögországban.

A KSH adatai szerint Magyarországon a tej és tejtermékek összes értékesítésének nettó árbevétele 246 milliárd forint volt 2014-ben, 16 százalékkal nőtt egy év alatt, és az élelmiszeripari termékek értékének 10 százalékát tette ki. A tejtermékek nettó értékesítési árbevételének 83 százalékát a belpiaci, 17 százalékát a külpiaci forgalom adta. A belpiaci értékesítés árbevétele 14 százalékkal, az exporté 32 százalékkal emelkedett egy év alatt. A tejsavó termelése a másfélszeresére, 256 151 tonnára, a sajt és túró termékcsoporté 17 százalékkal, 102 934 tonnára, a folyadéktejé 10 százalékkal, 546 493 tonnára, illetve 531 449 ezer literre nőtt, míg a vaj és vajkrém termékcsoporté 1 százalékkal, 8 945 tonnára, a savanyított tejtermékeké 5 százalékkal, 135 223 tonnára csökkent. A vaj és vajkrém termékkategórián belül a vaj termelése 3 százalékkal, 4 305 tonnára nőtt, míg a vajkrémé 4 százalékkal, 4 640 tonnára csökkent. A sajt és túró termékkategórián belül a friss sajt termelése 23 százalékkal, 50 471 tonnára, az egyéb sajtoké 20 százalékkal, 34 368 tonnára emelkedett, míg az ömlesztett sajté 2 százalékkal, 18 095 tonnára csökkent. A savanyított tejtermékek közül az aludttej és a tejföl termékcsoport termelése 6 százalékkal, 104 329 tonnára nőtt, míg az ízesített termékeké 31 százalékkal, 30 893 tonnára csökkent. A KSH háztartási, költségvetési és életkörülmény adatfelvétel (COICOP) 2014. évre vonatkozó eredményei szerint a tej egy főre jutó fogyasztása 48,6 literrel 46,5 literre, a joghurt, kefir és tejföl termékcsoporté 11,7 literrel 11,4 literre csökkent, a sajt és túróé 5,7 kg-on stagnált, míg a vaj és vajkrémé 0,9 kg-ról 1 kg-ra emelkedett.

A részletekért kattintson **IDE**.

A nyerstej termelői átlagára, a nyerstej kiviteli ára Magyarországon, valamint a nyerstej azonnali ára Olaszországban

Megnevezés	HUF/kg				
	2014. november	2015. október	2015. november	2015. november/2014. november (százalék)	2015. november/2015. október (százalék)
Nyerstej termelői átlagára Magyarországon	98,86	77,78	78,66	79,57	101,13
Nyerstej kiviteli ára Magyarországon	101,67	86,05	86,68	85,25	100,73
Azonnali (spot) piaci ár Verona	113,89	111,48	111,05	96,80	99,62
Azonnali (spot) piaci ár Lodi	112,03	110,50	109,29	97,56	98,91

Megjegyzés: átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Verona, CCIAA di Lodi

A **Budapesti Nagyban Piacon** belpiaci sárgarépat már csak kilogrammos kiszerezésben értékesítették az 50. héten, 118 forint/kilogramm áron, ami 24 százalékkal volt magasabb az elmúlt év azonos heti áránál. A Belgiumból származó sárgarépa leggyakoribb 130 forint/kilogramm ára közel ugyanekkora mértékben haladta meg a tavalyit.

Az alacsony belpiaci kínálat hatására a tölteni való paprika termelői ára mérettartománytól függően 560–660 forint/kilogramm között változott az 50. héten. A 30–70 mm méretű tölteni való paprika ára 47 százalékkal, a 70 mm felettié 29 százalékkal múlta felül az 50. héten az egy évvel korábbit. A spanyolországi tölteni való paprikát 708 forint/kilogramm áron értékesítették, ami 42 százalékkal volt magasabb, mint egy évvel korábban.

A hazai fokhagyma 50. heti 925 forint/kilogramm termelői ára 45 százalékkal meghaladta a 2014 ugyan ezen hetében jellemző árat. A magyarországi fokhagymát a bécsi nagyban piac nettó 2,2–3,0 euró/kilogramm áron kínálták, a kínai és a spanyolországi mellett a megfigyelt héten.

Belföldi cukkini nem volt a felhozatalban, az Olaszországból származót 540 forint/kilogramm áron értékesítették a vizsgált héten. Ez az ár több mint 59 százalékkal volt magasabb az előző év azonos hetének áránál.

A hazai **burgonya** leggyakoribb termelői ára 100–160 forint/kilogramm között alakult az 50. héten, ami átlagosan 74 százalékkal meghaladta a 2014 50. hetében jellemző árat. A legjelentősebb, kétszeres árkülönbség a Laura fajta 110 forint/kilogramm áránál mutatkozott. A franciaországi burgonyát 137 forint/kilogramm áron értékesítették, ami szintén felülmúlta az egy évvel ezelőttit. A bécsi nagyban piac kínálatában is jelen volt a magyarországi burgonya az 50. héten nettó 0,6 euró/kilogramm áron, az olaszországi, az ausztriai és a cip-

rusi termék versenytársaként.

A *KSH* adatai szerint Magyarországon 1,89 ezer hektárról 83,5 ezer tonna **paprikát** takarítottak be 2014-ben. A zöldpaprika külkereskedelmi egyenlege pozitív volt 2014-ben: 25,6 ezer tonna export, szemben a 6,2 ezer tonna importtal. Az export több év átlagában a teljes termés 30 százaléka körül alakul. A paprika kivitele 2 százalékkal, 22,7 ezer tonnára nőtt 2015 első kilenc hónapjában. A legnagyobb exportpiacunk, Németország felé 4 százalékkal (14,3 ezer tonnára) csökkent, ugyanakkor Ausztria felé 70 százalékkal, 2,68 ezer tonnára emelkedett a kivitel.

A friss zöldpaprika importja 26 százalékkal, 5,8 ezer tonnára nőtt 2015 első kilenc hónapjában az elmúlt év azonos időszakához viszonyítva. Németországból 56 százalékkal több, vagyis 2,12 ezer tonna, Spanyolországból 10 százalékkal kevesebb, azaz 1,9 ezer tonna zöldpaprika érkezett.

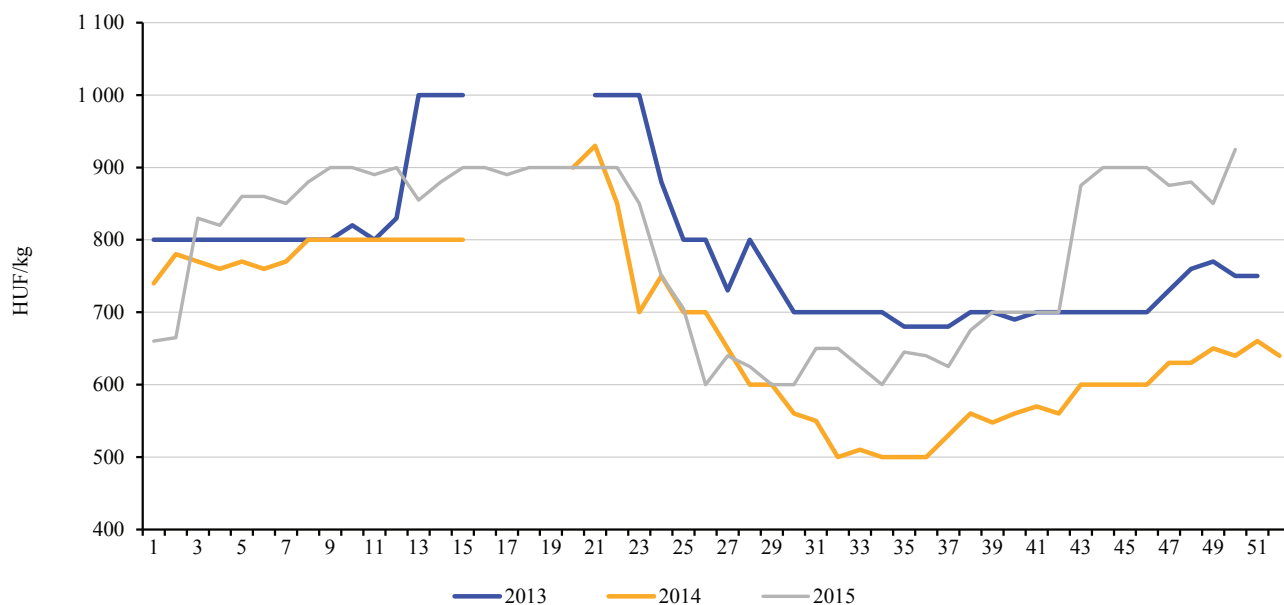
A Budapesti Nagyban Piacon marokkói, spanyolországi, törökországi és jordániai paprika is megjelenik, elsősorban a belföldi termék kínálati időszakán kívül. Az import mellett általában csak darabos kiszerezésű hazai paprika kapható. A szezonális miatt a téli hónapokban a kisebb kínálat, illetve a megnövekedett termelési költségek miatt magasabbak az árak, ilyenkor a tölteni való édes paprikát 460–950 forint/kilogramm között is árulták. A főszezonban viszont jelentős eltérés mutatkozott a két év viszonylatában, hiszen augusztusban 35 százalékkal (186 forint/kilogramm), szeptemberben 60 százalékkal (270 forint/kilogramm) volt magasabb a tölteni való édes paprika átlagos termelői ára az előző év azonos időszakához képest. A belföldi tölteni való, édes paprika termelői ára – mérettől függetlenül – átlagosan 2 százalékkal volt magasabb (412 forint/kilogramm) 2015 első 50 hetében, mint az előző év hasonló időszakában.

Néhány belföldi zöldségféle és gyümölcs leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagyban Piacon

Megnevezés	2014. 1–50. hét	2015. 1–50. hét	HUF/kg
			2015. 1–50. hét/ 2014. 1–50. hét (százalék)
Burgonya	94	95	101,0
Vöröshagyma	94	99	105,3
Fejes káposzta	71	102	143,6
Sárgarépa	95	131	137,8
Petrezselyemgyökér	399	501	125,5
Alma	158	172	108,8

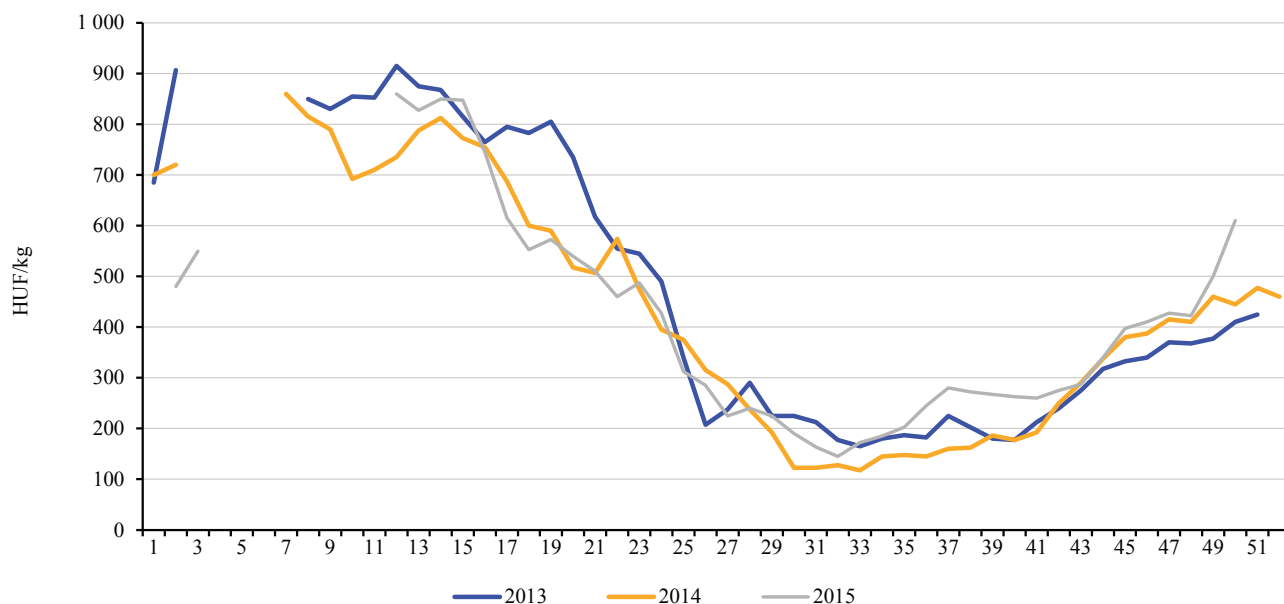
Forrás: AKI PÁIR

A belföldi fokhagyma leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon (2013–2015)

Forrás: AKI PÁIR

A belföldi tölteni való édes paprika leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon (2013–2015)

Forrás: AKI PÁIR

A mezőgazdasági és élelmiszer-ipari termékek kivitele 5,8 milliárd eurót, behozatala 3,6 milliárd eurót tett ki 2015 első kilenc hónapjában. Az agrár-külkereskedelmi forgalom 2,2 milliárd euró aktívumot eredményezett. A kivitel értéke 1,1 százalékkal, a behozatalé 4,0 százalékkal emelkedett, az egyenleg 3,3 százalékkal, 76 millió euróval maradt el az egy évvel korábitól. A mezőgazdasági és élelmiszer-ipari termékek részesedése a teljes nemzetgazdasági exportból 2015 januárja és szeptembere között 8,5 százalék, az importból 5,8 százalék volt, egy évvel korábban ugyanezen időszakban az agrár-export aránya 9,1 százalékot, az importé 5,9 százalékot ért el.

A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek 24 árucsoportja közül 10 exportértéke emelkedett és 14 árucsoporté csökkent 2015 első háromnegyed évében a bázisidőszakhoz viszonyítva. A legjobban a gabonafélék (KN10) árucsoport árbevétele nőtt (+124 millió euró), mivel a kukorica exportértéke 41 százalékkal meghaladta az egy évvel korábit. Az egyéb ehető élel-

miszerkészítmények (KN21) árucsoport árbevétele 39 millió euróval nőtt, mert az árucsoportba tartozó termékkörök – mártások, szószok, leves porok, fagyaltfélék, táplálék-kiegészítők – exportértéke, 6–26 millió euróval bővült. Az állati takarmány árucsoport (KN23) exportértéke 30 millió euróval haladta meg az egy évvel korábit, elsősorban az állatok etetésére szolgáló készítmények, ezen belül a hobbiállat eledel kivitelének bővülése nyomán. A legnagyobb visszaesés a kávé, tea fűszer árucsoport (KN09) esetében történt (-34 millió euró). A húsfélék árucsoport (KN02) exportértéke 32 millió euróval csökkent, elsősorban a két fő termék, a sertéshús és a baromfi-hús exportértékének csökkenése miatt.

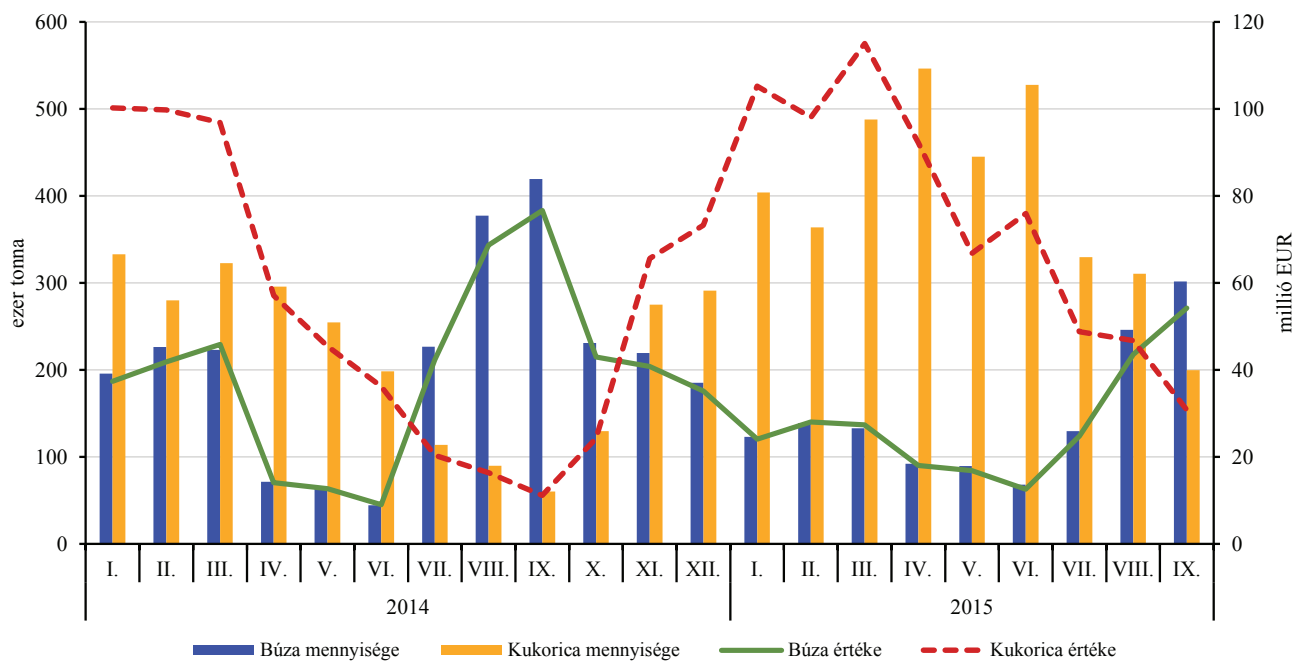
Importoldalon a gyümölcsfélék (KN08) értéke nőtt legjobban (44 millió euróval), de az állati takarmányok árucsoport (KN23) értéke is 40 millió euróval bővült. Legnagyobb mértékben cukor, cukorárak (KN17) importértéke csökkent (-53 millió euró), a húsfélék (KN02) importértéke pedig 44 millió euróval kisebb.

Az élelmiszer-gazdaság külkereskedelmének alakulása

Megnevezés	Export			Import		
	2014. január-szeptember (millió EUR)	2015. január-szeptember (millió EUR)	Változás (százalék)	2014. január-szeptember (millió EUR)	2015. január-szeptember (millió EUR)	Változás (százalék)
I. áruosztály: Élő állatok, állati termékek	1 303	1 242	95,3	804	751	93,4
ebből: élő sertés	64	36	56,0	71	70	99,7
sertéshús	246	234	94,9	190	167	88,0
baromfi-hús	362	347	95,7	58	42	71,5
tej	127	106	83,8	48	42	88,6
II. áruosztály: Növényi termékek	1 742	1 848	106,1	777	885	113,8
ebből: búza	352	249	70,9	21	30	138,9
kukorica	482	680	141,1	89	104	116,6
repce	149	127	85,5	39	37	95,8
napraforgó	138	140	101,8	59	67	113,5
III. áruosztály: Állati és növényi zsír és olaj; ezek bontási terméke; elkészített ételzsír; állati és növényi eredetű viasz	349	337	96,4	156	147	94,1
ebből: napraforgó olaj	273	259	94,8	14	14	105,2
margarin	5	5	103,3	43	43	99,6
IV. áruosztály: Élelmiszer-készítmények; italok, alkoholtartalmú folyadékok és ecet; dohány és elkészített dohánypótlók	2 327	2 356	101,2	1 695	1 787	105,4
ebből: nád- és répacukor	46	34	72,9	122	67	54,9
csokoládé	94	98	104,5	138	139	100,9
állati takarmánykészítmény	433	452	104,4	104	138	132,5
Összesen	5 721	5 783	101,1	3 432	3 569	104,0

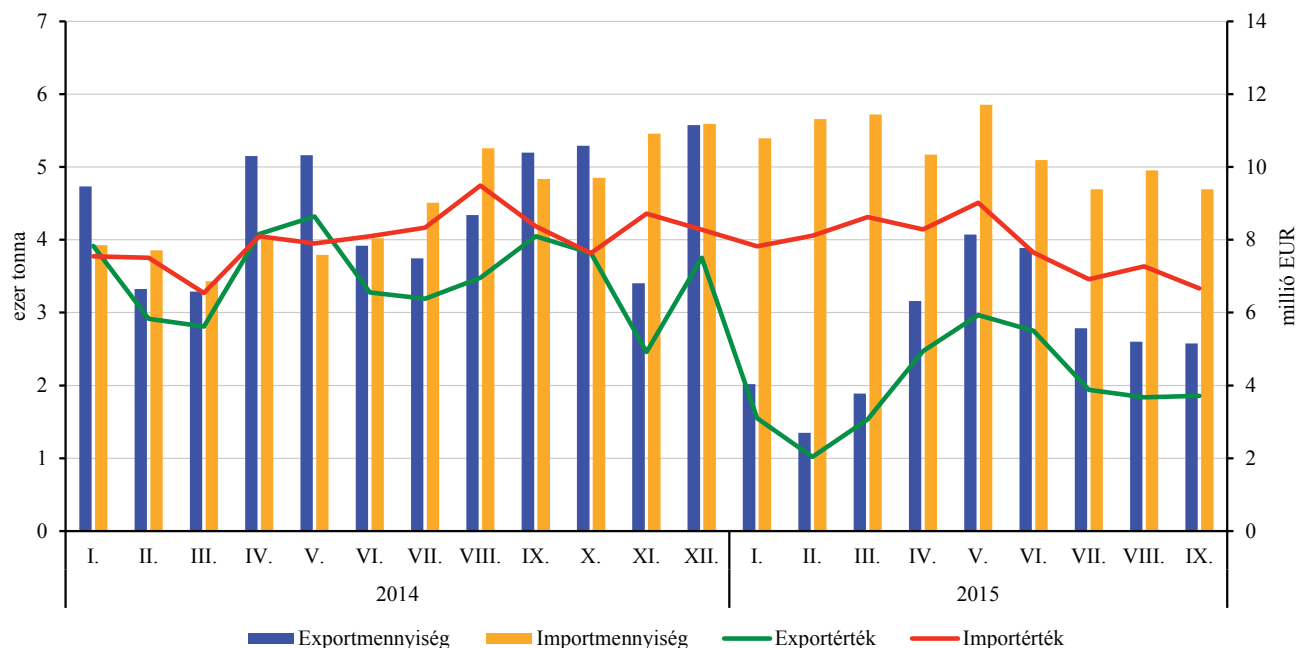
Forrás: KSH-adatok alapján ASIR-összeállítás

A búza és a kukorica exportjának havi alakulása

Forrás: KSH-adatok alapján ASIR-összeállítás

Az élő sertés külkereskedelmi forgalmának havi alakulása

Forrás: KSH-adatok alapján ASIR-összeállítás

A talajerő-utánpótlási munkálatok idén novemberben hasonlóan alakultak a tavaly novemberihez az általunk megfigyelt adatszolgáltatók által beküldött adatok alapján. A lenti táblázatban felsorolt hatféle műtrágya forgalma nagyságrendileg szinte azonos volt, egyedül NPK (15:15:15) forgalma volt a felével kevesebb az előző év azonos időszakához képest. Az értékesítési árak novemberben alig változtak az előző hónaphoz képest, csak a szuperfoszfát ára csökkent mintegy 7 százalékkal. Az előző év azonos hónapjához képest azonban az árak jellemzően emelkedtek, a legnagyobb árnövekedést a kálium-klorid és a MAP (NP 11:52) esetében figyelhetjük meg, egyedül a mészammon-salétrom ára csökkent 1,5 százalékkal.

A növényvédő szerek iránti kereslet jócskán elmarad 2015 novemberében az előző év novemberéhez képest, a rendszerünk által megfigyelt talajfertőtlenítő szer (Force 1,5G) forgalma a negyedére apadt, a többi

szerből pedig 5–10-szer kevesebb fogyott. A Laudis és Pulsar 40 gyomirtó szerek értékesítési ára az előző év novemberi árszintjére állt vissza, a többi szer esetében 4–6 százalékos áremelkedés történt. A tárgyhónapban megfigyelt értékesítési árak 2015 októberéhez képest 3–7 százalékkal csökkentek, egyedül a Laudis ára ugrott 10 százalék fölé.

A mezőgazdasági gépek forgalma a késő őszi szezonra jellemzően alakult, szinte ugyanannyi gép cserélt gazdát idén novemberben, mint az előző évben. Az értékesítési átlagárak a kis teljesítmény-kategóriás traktoroknál a legkiegyenlítettebb, a többi megfigyelt géptípusnál elég hektikusan mozogtak az árak idén novemberben októberhez képest, valamint az előző év azonos időszakához képest is. Az eladott gépek árainak erős ingadozása a típus, a márka, a teljesítmény, a felszereltség különbségeiben keresendő.

Egyes mezőgazdasági inputok átlagárának alakulása

Megnevezés	2015. október	2015. november	2015. november/ 2015. október (százalék)	2015. november/ 2014. november (százalék)
Műtrágyafélék (HUF/tonna)				
Ammónium-nitrát (N34)	83 320	83 468	100,1	101,6
Mészammon-salétrom (MAS)	70 624	70 330	99,5	98,5
Szuperfoszfát (P18-20,5)	68 645	53 826	92,9	108,0
Kálium-klorid (K60)	103 518	104 480	100,9	116,3
MAP (NP 11:52)	164 077	163 705	99,7	120,1
NPK (15:15:15)	114 554	114 606	100,0	106,0
Növényvédő szerek (HUF/kg, HUF/liter)				
PICTOR SC 1 liter (liter)	...	...	...	...
FORCE 1,5 G 20 kg (kg)	2 031	1 964	96,7	104,4
MONSOON 5 liter (liter)	...	4 286	...	...
PULSAR 40 5 liter (liter)	12 233	11 367	92,9	100,2
LAUDIS 5 liter (liter)	5 901	7 016	113,3	101,1
REGLONE AIR 5 liter (liter)	6 378	6 178	96,8	...
BISCAYA 3 liter (liter)	...	13 573	...	106,1
Mezőgazdasági gépek (HUF/darab)				
67–103 KW (91–140 LE) traktor	17 643 442	20 262 397	114,8	104,7
Váltvaforgató eke	6 309 185	6 169 185	97,7	113,0
Kukorica csőtörő adapter (darab)	...	9 759 812	...	75,3
Talajlazító	2 620 789	4 813 245	183,6	299,8

Forrás: AKI ASIR

Az idei évben forgalomcsökkenés tapasztalható a magyarországi mezőgazdasági géppiacon, a gazdálkodók 2015. szeptember végéig 100,1 milliárd forint értékben vásároltak mezőgazdasági gépeket, ez 21 százalékkal maradt el az egy évvel korábitól. Az erőgépeken belül a traktoroknál és az önjáró rakodóknál jelentős, 35, illetve 48 százalékos volt a visszaesés, ugyanakkor az előző évhez képest jelentősen nőtt az értékesített kombájnok száma, messze felülmúlva a korábbi évek keresletét. A gabonakombájnok piaca 2015 I–III. negyedévében másfélszeresére bővült, idén szeptemberig 300 aratócséplő gép kelt el, az egy évvel korábbi 196 darabval szemben. A legnagyobb – 220 kW (300 LE) felett – teljesítménykategóriában 60 százalékos volt a kereslet-növekedés. Traktorokból 2014 első kilenc hónapjában 2900 darabot értékesítettek, idén szeptemberig pedig csak 1900 talált gazdára. A legkisebb – 44 kW-nál (60 LE-nél) kisebb – motorteljesítményű traktorok kivételével valamennyi teljesítménykategóriában csökkentek az eladások. A munkagépek körében a szálastakarmánybetakarítók beszerzése 61, a bálázóké 41 százalékkal csökkent. Az új beszerzésű szállító járművekből 925 darabot értékesítettek, 31 százalékkal kevesebbet, mint 2014 azonos időszakában. A szemesztermény-

szárítókból az egy évvel korábbi szinten alakult az értékesítés (15 darab).

A csökkenő mezőgazdasági gépértékesítés mellett az alkatrész kereskedelem tovább élénkült a harmadik negyedévben. A gazdálkodók 30,8 milliárd forintot fordítottak alkatrészekre 2015. január – szeptemberi időszakban, 7 százalékkal többet, mint egy évvel korábban.

A támogatási jogcímek között a közeljövőben továbbra is a kertészeti technológiák, illetve az állattartó telepek korszerűsítése lesz előtérben, de megindulhat az öntözésfejlesztési célprogram is. Támogatott gépbeszerzés előreláthatóan tehát az öntözés gépesítése és a kertészeti gépberuházások keretein belül, illetve az állattartó telepi gépek, technológiai eszközök terén lesz megvalósítható.

A VDMA (Német Gépgyártók Szövetsége) előrejelzése szerint az idei évben a világ mezőgép-értékesítése 10 százalékkal lesz kevesebb, mint 2014-ben, összesen 91 milliárd euró értékre becsülik. Az Európai Unióban a becslések szerint 23,8 milliárd eurós gépforgalomra lehet számítani 2015-ben, amely 8 százalékkal marad el a tavalyitól.

Főbb mezőgazdasági gépek értékesítése Magyarországon^{a)}

Megnevezés	2013. I–III. negyedév (darab)	2014. I–III. negyedév (darab)	2015. I–III. negyedév (darab)	2015. I–III. negyedév/2014. I–III. negyedév (százalék)
Kerekes traktorok	1 259	2 900	1 900	65,5
Gabonakombájnok	218	196	300	153,1
Önjáró rakodók	250	486	254	52,3
Szárzúzók	312	520	444	85,4
Ágyékék és váltvaforogató ekék	271	318	358	112,6
Tárcsás talajművelők	355	496	463	93,3
Magágykészítők, kombinátorok, kompaktorok	388	386	437	113,2
Hagyományos sorvető gépek (mech.és pneum. gabonavetőgépek)	184	199	174	87,4
Szemenkénti vetőgépek, kukoricavető gépek	444	420	349	83,1
Szilárdműtrágya szórógépek	620	546	678	124,2
Szántóföldi permetezőgépek	361	447	482	107,8
Kukoricacsótörő adapter	162	124	156	125,8
Napraforgó betakarító adapter	159	128	145	113,3
Fűkaszák	551	1 068	587	55,0
Hengeres bálázók	261	509	194	38,1

^{a)} Használtgép értékesítés, viszonteladás és külföldi – EU-s és EU-n kívüli – eladás nélkül.

Forrás: AKI ASIR

A műtrágya forgalmazók 1 millió 99 ezer tonna műtrágyát értékesítettek közvetlenül mezőgazdasági termelők részére 2015 első három negyedévében. Az értékesített mennyiség 4,5 százalékkal meghaladta az egy évvel korábbit. A műtrágyaárak átlagosan 2,6 százalékkal emelkedtek, így a műtrágya értékesítés nettó árbevétele – 104 milliárd forint – 9 százalékkal nagyobb a 2014 első három negyed évi értékénél.

A mezőgazdasági termelők által 2015 első három negyedévében vásárolt műtrágya nitrogén-foszfor-kálium (NPK) hatóanyag tartalma 385 ezer tonna volt, 7 ezer tonnával (+3,0 százalék) magasabb az egy évvel korábinál. A nitrogén hatóanyag tartalom 7 százalékkal több, de a foszfor hatóanyag tartalom 6 százalékkal, a kálium pedig 4 százalékkal kevesebb volt, mint a bázisidőszakban. Az NPK hatóanyagok aránya 2014 első három negyedévében 66:18:17 volt, 2015 első három negyedévében pedig 68:16:16, azaz a nitrogén felhasználás aránya némileg erősödött.

Természetes súlyban vizsgálva, 2015 első három negyedévében, a forgalmazók közvetlenül mezőgazdasági termelőknek 1 millió 99 ezer tonna műtrágyát értékesítettek, amelyből 838 ezer tonna egykomponensű, 261 ezer tonna pedig összetett műtrágya volt. Az egykomponensű, illetve az összetett műtrágyák aránya 76:24 volt 2015 első három negyedévében, egy évvel korábban 74:26.

Az év harmadik negyedévében az összetett műtrágya értékesítés kerül előtérbe, míg az első és második negyedévben a forgalom alakulását az egykomponensű műtrágyák, azon belül az egyszerű nitrogén műtrágyák forgalma határozza meg. 2015 első félévében az értékesített összes műtrágya 86 százaléka volt egyszerű nitrogén műtrágya, és csak a 13 százaléka összetett műtrágya.

A harmadik negyedévben az értékesítés több mint felét, 54 százalékát adták az összetett műtrágyák, és az egyszerű foszfor, valamint az egyszerű kálium műtrágyák iránti kereslet is élénkebb volt, részesedésük 0,5, illetve 8,5 százalékot ért el; az egyszerű nitrogén műtrágyák részesedése pedig 37 százalék volt.

A legnagyobb kereslet az NPK 8-24-24 iránt volt 2015 harmadik negyedévében, amikor 19 ezer tonnát adtak el belőle és az összetett műtrágya forgalom 13 százalékát tette ki ebben a negyedévben. A második legnépszerűbb termék a MAP volt, amelyből 16,9 ezer tonnát értékesítettek, így 11 százalékát fedte le a harmadik negyedévi összetett műtrágya értékesítésnek. Az NPK 15-15-15 összetételből 14,1 ezer tonna fogyott, 9 százalékát adta a harmadik negyedévi összetett értékesítésnek. További népszerű összetétel még az NPK 16-16-16 (11 ezer tonna, 7,2 százalék), illetve az NPK 7-20-30, amelyből 9 ezer tonnát adtak el 2015 harmadik negyedévében, az értékesítésből pedig 5,9 százalékkal részesedett.

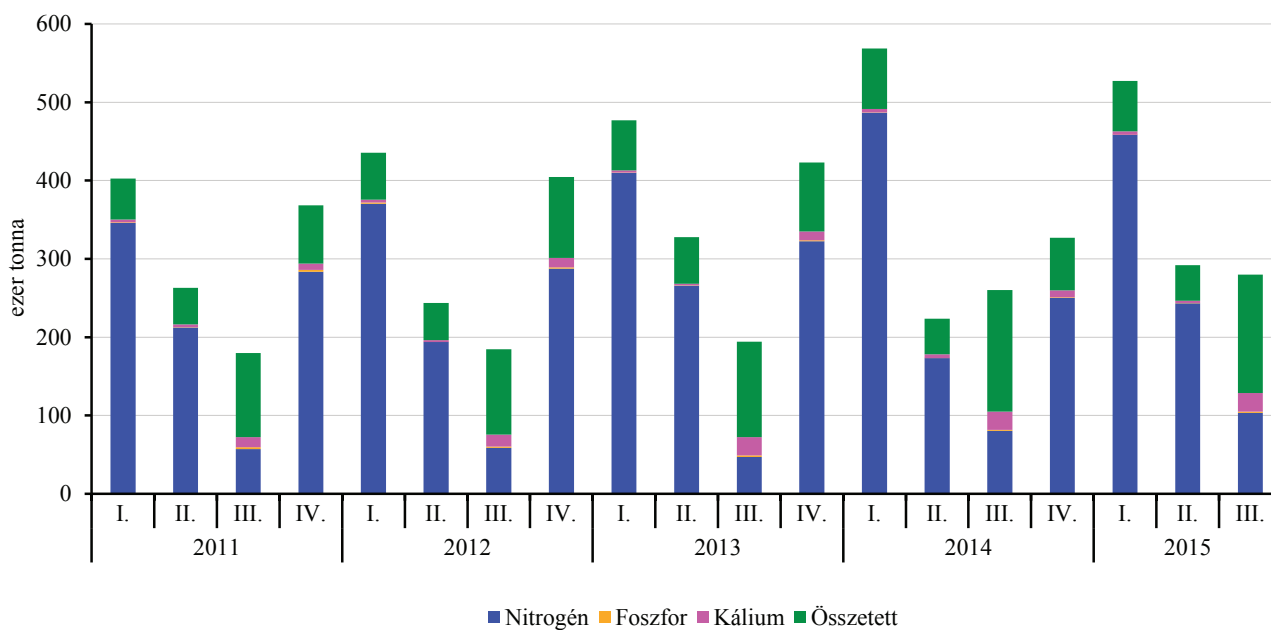
A 2015. év harmadik negyedévében, mész-ammonsalétrom (MAS) átlagára 9 százalékkal alacsonyabb volt, mint ugyanezen év második negyedében, a szuperfoszfát átlagára némileg mérséklődött (-1 százalék); a mono ammónium foszfát (MAP) (+5 százalék), a kálium-klorid (+3 százalék), valamint az NPK 15-15-15 (+2 százalék) ára emelkedett 2015 harmadik negyedévében az előző negyedévhez képest. Az előző év első három negyedévéhez viszonyítva, 2015 első három negyedévében csak a MAS átlagára csökkent 2 százalékkal. A MAP átlagára 16 százalékkal, az NPK 15-15-15 ára 11 százalékkal a kálium-klorid átlagára 7 százalékkal nőtt. A szuperfoszfát ára mérsékelten, 1,5 százalékkal emelkedett az egy évvel korábbi szinthez képest.

A műtrágya értékesítés alakulása Magyarországon

Megnevezés	2014. I–III. negyedév		2015. I–III. negyedév		2015./2014. I–III. negyedév	
	természetes súlyban (tonna)	ezer HUF	természetes súlyban (tonna)	ezer HUF	mennyiség (százalék)	érték (százalék)
Egyszerű műtrágyák összesen	774 215	59 360	838 101	66 387	108,3	111,8
ebből: nitrogén	740 029	56 042	804 890	62 938	108,8	112,3
foszfor	1 730	135	2 228	245	128,8	182,1
kálium	32 456	3 184	30 982	3 203	95,5	100,6
Összetett műtrágyák összesen	278 159	34 623	261 127	34 632	93,9	100,0
NPK műtrágyák összesen	1 052 373	94 979	1 099 227	103 793	104,5	109,3

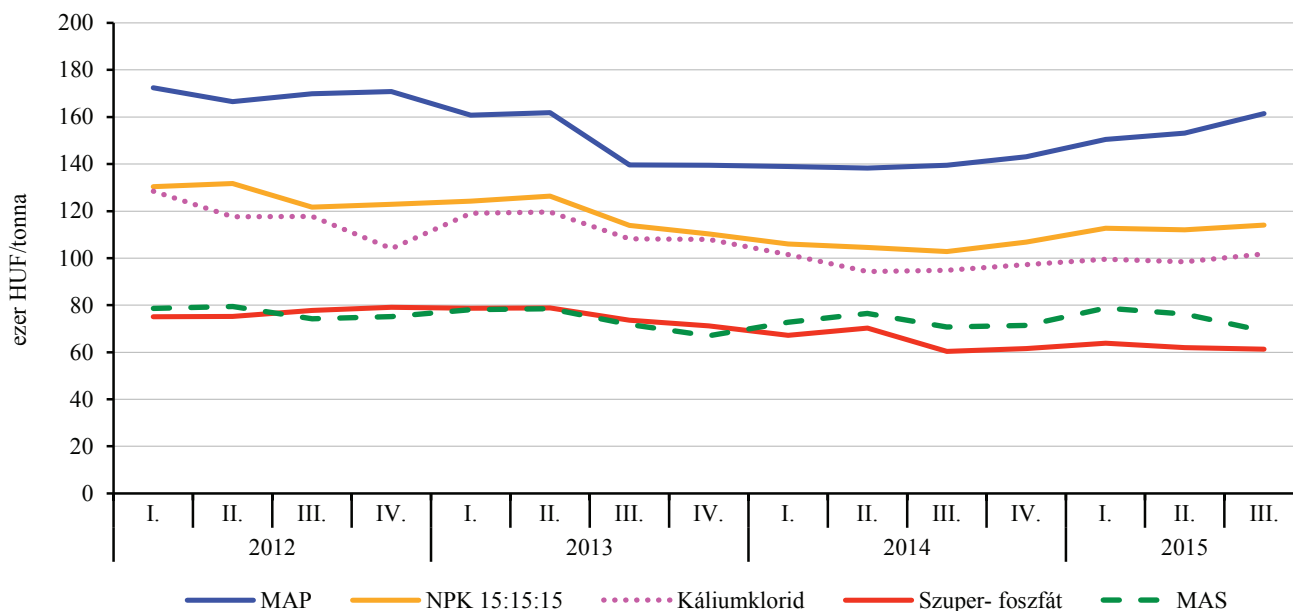
Forrás: AKI ASIR

A mezőgazdasági termelőknek értékesített műtrágya mennyisége

Forrás: AKI ASIR

Egyes műtrágyafélék árának alakulása negyedévenként

Forrás: AKI ASIR

A november 16-ai tárgyidőpontra vonatkozó operatív jelentések adatai alapján az őszi vetésű növények tervezett területe idén 1,6 millió hektár, és a terület 96 százalékán megtörtént a talaj előkészítés, és az őszi vetés is a végéhez közeledik, a tervezett összes terület 94 százalékán végeztek a munkálatokkal. November 16-án az őszi káposztarepce vetése 98 százalékon állt a vetési szándékhoz viszonyítva. Ez a mutató a rozs vetésénél 97 százalék, az őszi árpánál 99 százalék, a tritikálénál 95 százalék, az őszi búzánál pedig 93 százalék volt. A tavaszi vetésű növények tervezett területe 2,0 millió hektár. Ez esetben a talaj előkészítési munkák 50 százalékon állnak.

A napraforgó betakarítása gyakorlatilag befejeződött, a terület 99 százalékán végeztek a munkával, a termésátlag 2,5 tonna/hektár, 6 százalékkal alacsonyabb, mint egy évvel korábban. A jelentések alapján 2015. november 16-ig összesen 627 ezer hektárról 1,6 millió tonna napraforgót takarítottak be. A burgonya vetésterület 99 százalékán már betakarították a termést, a termésátlag 24,5 tonna/hektár, 11 százalékkal alacsonyabb, mint 2014-ben. Gyakorlatilag a szója betakarítása is befejeződött, az összesen 78 ezer hektáron vetett növény területének 99 százalékáról lekerült a termés, és a termésátlag 1,9 tonna/hektár, amely 69 százaléka a tavalyinak. A cukorrépa termőterület 92 százalékáról takarították be terményt a jelentés időpontjáig. A cu-

korrépa hozama hektáronként 56,9 tonna, 11 százalékkal elmaradt a 2014. évi szinttől.

A kukorica termőterülete 2015-ben 1,1 millió hektár, amelynek 95 százalékát aratták le november 16-ig. Az 5,7 tonna/hektár termésátlag 27 százalékkal alacsonyabb a 2014. évinél. Várhatóan idén mintegy 6,4 millió tonna lesz a kukoricatermés, 30 százalékkal kevesebb, mint 2014-ben, amikor minden idők legnagyobb hazai termését takarították be, 9,3 millió tonnát. Silókukoricát 77 ezer hektárról takarítottak be, amelyből 71 ezer hektár volt a fővetésű növény. A silókukorica termésátlaga 23,4 tonna/hektár, ami 29 százalékkal maradt el az egy évvel korábbtól.

A jelentésben kiemelt zöldségfélék többségének a betakarítása befejeződött. A csemegekukorica termésátlaga 14,7 tonna/hektár, 4 százalékkal magasabb a 2014. évinél. Országos átlagot tekintve, a tavalyinál magasabb hozamot értek el 2015-ben a görögdinnye, a vöröshagyma, a karfiol és a paradicsomtermelők is. Az őszi betakarítású gyümölcsök szedése is a végéhez közelített november 16-án. A legnagyobb volumenben termesztett gyümölcs, az alma szedése is 98 százalékon állt. Az eddigi adatok szerint a termésátlag 15,0 tonna/hektár, 59 százaléka a tavalyinak. Ugyanakkor a körteből 37 százalékkal több termett hektáronként, mint 2014-ben. Az őszibarack termésátlaga 12 százalékkal magasabb, mint az előző évben.

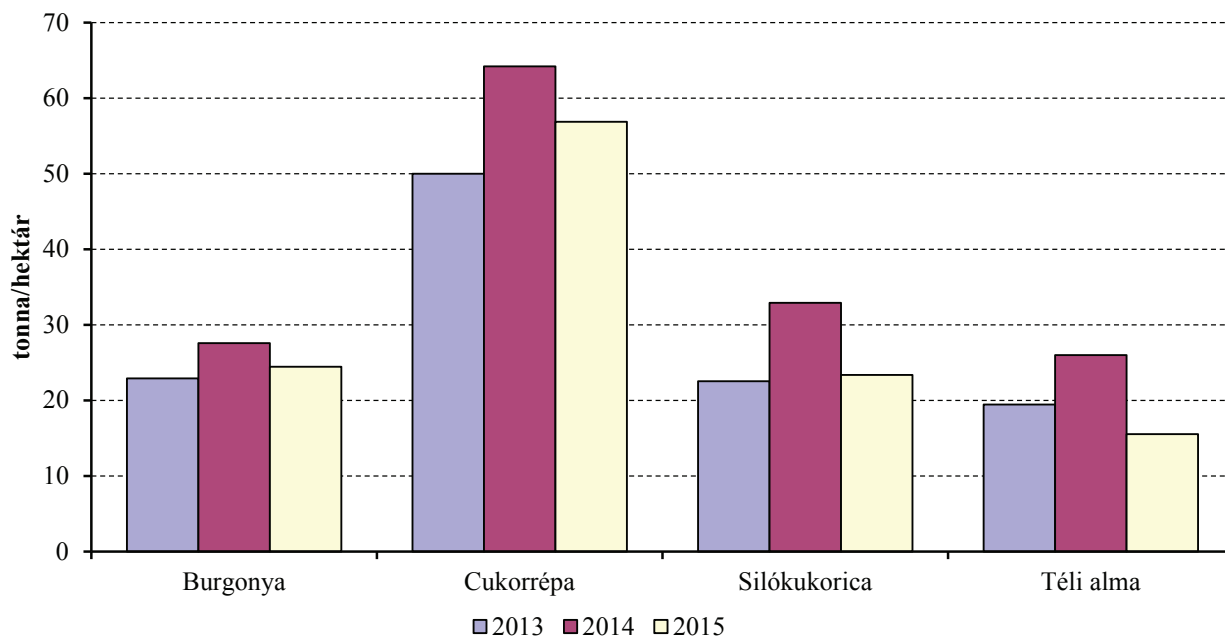
Betakarítási helyzetkép 2015. november

Növény	Előírányzott munka (hektár)	Betakarított terület (hektár)	Betakarított terület (százalék)	Nov. 16-ig betakarított termés (tonna)	Termésátlag (kg/hektár)
Burgonya	14 245	14 125	99,2	345 415	24 454
Cukorrépa	15 082	13 816	91,6	785 966	56 888
Napraforgó összesen	632 144	627 213	99,2	1 565 090	2 495
Kukorica	1 137 946	1 079 293	94,8	6 154 512	5 702
Zöldségfélék összesen	35 742	35 590	99,6	771 748	21 684
Gyümölcs összesen	36 132	35 621	98,6	512 508	14 388
Leszüretelt szőlő	66 965	64 830	96,8	635 426	9 801

Forrás: NAK felmérés alapján, AKI Statisztikai Osztály

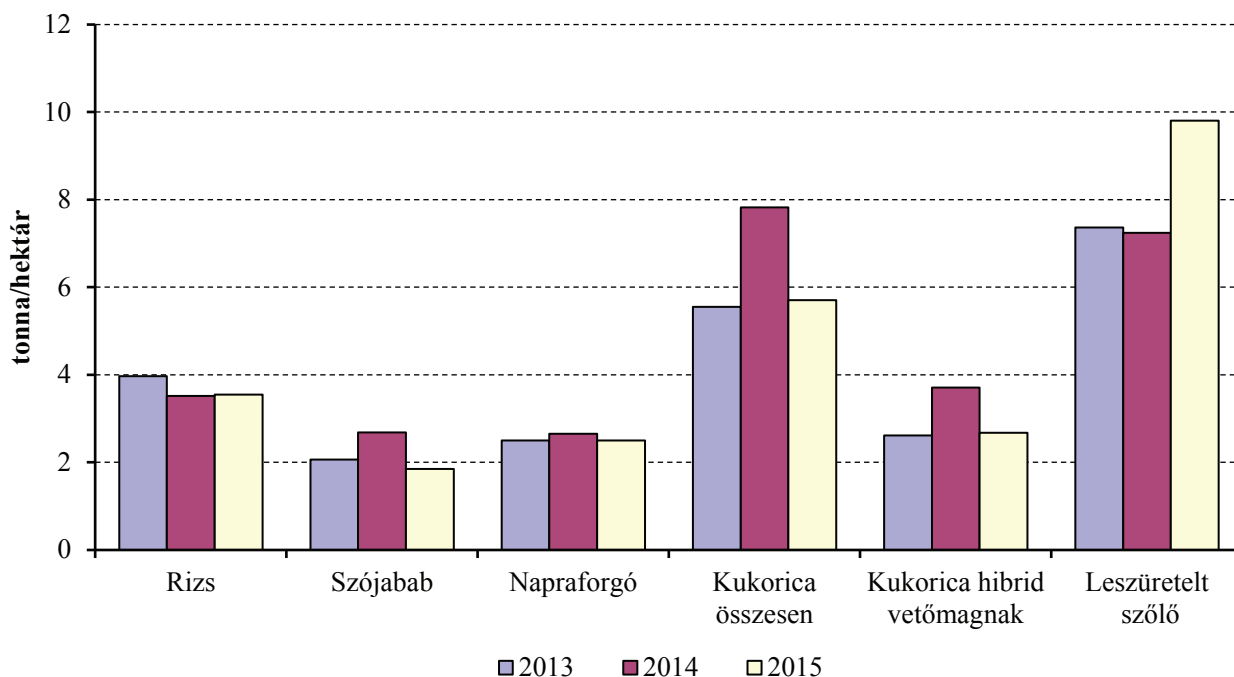
BETAKARÍTÁSI HELYZETKÉP

A betakarított növények termésátlaga az elmúlt években (2013–2015. november)

Forrás: NAK felmérés alapján, AKI Statisztikai Osztály

A betakarított növények termésátlaga az elmúlt években (2013–2015. november)

Forrás: NAK felmérés alapján, AKI Statisztikai Osztály

